



Statistisch Bulletin

Jaargang 71 | 2015 | 38

17 september 2015

Inhoud

1. Prijzen	3
Inflatie daalt naar 0,8 procent	3
Technische toelichting	4
Vanaf 2016 gedetailleerder inzicht in ontwikkelingen consumentenprijzen	5
I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2006=100)	5
II. Consumentenprijsindex, alle huishoudens (2006=100)	6
III. Consumentenprijsindex, alle huishoudens, afgeleid ¹⁾ (2006=100)	7
IV. Geharmoniseerde index van consumentenprijzen (2005=100)	7
Verklaring van tekens	8
Colofon	8

Meer recente gegevens

Het Statistisch Bulletin biedt cijfers over slechts een beperkt aantal onderwerpen. In onze databank StatLine staan gegevens van alle beschikbaar gekomen CBS-statistieken. U vindt daar ook een overzicht van statistieken waarvan de cijfers de laatste zeven dagen zijn geactualiseerd.

1. Prijzen

Inflatie daalt naar 0,8 procent

De inflatie volgens de consumentenprijsindex (CPI) bedroeg in augustus 0,8 procent. In juli was dat nog 1,0 procent. De inflatie daalde vooral door de prijsontwikkeling van kleding en benzine. Over de eerste acht maanden van 2015 was de inflatie gemiddeld 0,6 procent.

Kleding en benzine goedkoper

Kleding was in augustus gemiddeld 4,2 procent goedkoper dan vorig jaar en dat verlaagde de inflatie. In juli waren de prijzen voor kleding vrijwel gelijk aan die van een jaar eerder. Ook de prijsdaling van benzine had een verlagend effect. Benzine was in augustus 7,5 procent goedkoper dan vorig jaar en kostte gemiddeld 1,58 euro per liter. Daarentegen had de prijsontwikkeling van groente en aardappelen een verhogend effect op de inflatie.

Aardappelen meest in prijs gestegen, LPG meest gedaald

Aardappelen waren in augustus 19,7 procent duurder dan een jaar eerder en stegen het meest in prijs. Ook telefoontoestellen en vliegtickets behoorden tot de top 3 van meest in prijs gestegen producten en diensten. De drie producten die het meest in prijs zijn gedaald waren LPG (-23 procent), diesel (-15,7 procent) en babykleding (-10,2 procent).

Inflatie zonder energie, voeding, alcohol en tabak daalt

Omdat de prijsontwikkeling van energie en voeding sterke fluctuaties kent en omdat de prijzen van alcohol en tabak vaak worden verhoogd door belastingmaatregelen, wordt ook gekeken naar de inflatie exclusief deze productgroepen. De inflatie volgens deze maatstaf is in augustus uitgekomen op 1,3 procent en dat is 0,4 procentpunt lager dan vorige maand.

Inflatie in Nederland hoger dan in de eurozone

Naast de consumentenprijsindex (CPI) stelt CBS ook de Europees geharmoniseerde prijsindex (HICP) samen.

Volgens de HICP daalde de Nederlandse inflatie naar 0,4 procent in augustus en blijft iets hoger dan het gemiddelde van de eurozone. Daar bleef de inflatie gelijk op 0,2 procent.

De HICP wordt volgens de Europees geharmoniseerde methode berekend zodat deze kan worden vergeleken met andere lidstaten van de Europese Unie. De prijsindexcijfers voor de eurozone en de Europese Unie als geheel worden berekend uit de HICP's van de afzonderlijke lidstaten. De Europese Centrale Bank gebruikt deze cijfers voor het monetaire beleid.

De HICP houdt in tegenstelling tot de CPI geen rekening met de kosten van het wonen in de eigen woning. In de CPI worden deze kosten berekend aan de hand van de prijsontwikkeling van huurwoningen. Omdat de huurstijging hoger is dan de gemiddelde prijsstijging van andere goederen en diensten, komt de Nederlandse inflatie volgens de CPI op dit moment hoger uit dan volgens de HICP.

Technische toelichting

Inflatie

Inflatie is de gemiddelde prijsstijging van de goederen en diensten die consumenten kopen. De inflatie in Nederland wordt gemeten als de stijging van de consumentenprijsindex (CPI) vergeleken met dezelfde maand in het voorgaande jaar. De consumentenprijsindex geeft het prijsverloop weer van het gemiddelde pakket goederen en diensten dat wordt aangeschaft door Nederlandse huishoudens.

Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex

Naast de nationale consumentenprijsindex (CPI) is er ook een Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex (Harmonized Index of Consumer Prices, HICP), waarmee de inflatie tussen de lidstaten van de Europese Unie kan worden vergeleken. Definities, indelingen en methoden zijn daartoe zo goed mogelijk gecoördineerd en in Europese regelgeving vastgelegd.

De uitkomsten van de CPI en de HICP zijn niet gelijk. Dat komt vooral door een andere samenstelling van het pakket goederen en diensten waarop deze indices zijn gebaseerd. Het belangrijkste verschil is dat in de HICP geen rekening wordt gehouden met de kosten van de eigen woning. Verder heeft de CPI betrekking op uitgaven van Nederlanders in Nederland en in het buitenland, en de HICP op uitgaven in Nederland door Nederlanders en buitenlanders.

Toekomst

Het CBS publiceert op dit moment twee cijfers voor de inflatie. Het CBS wil op termijn één consumentenprijsindex, en wel de HICP, in de publicaties centraal stellen. Over de precieze samenstelling van het pakket goederen en diensten waarop de HICP is gebaseerd, moet echter nog Europese besluitvorming plaatsvinden, bijvoorbeeld hoe rekening moet worden gehouden met de kosten van de eigen woning. Tot het moment dat daarover zekerheid is, stelt het CBS de consumentenprijsindex conform de nationale definitie centraal.

Basisverlegging

In januari 2015 is de basis van de CPI verlegd. Dit betekent dat de uitkomsten van de CPI vanaf deze maand (gedurende een jaar) gebaseerd zijn op het consumptiepatroon van het jaar 2014. De basis van de CPI wordt sinds 2007 jaarlijks verlegd. Er wordt echter geen nieuwe reeks gestart. De prijsveranderingen die worden berekend met het nieuwe consumptiepatroon worden gekoppeld aan de al bestaande reeks 2006=100. Meer achtergrondinformatie over de basisverlegging is te vinden in het document: [Achtergrond van de basisverlegging CPI 2015 \(2006=100\)](#).

Meer informatie over de meting van de CPI is te vinden in het document: [Het mandje van de consumentenprijsindex, de besteding van consumenten en de meting van de CPI 2015](#).

Voorlopige uitkomsten

De uitkomsten over de consumentenprijsindex van een verslagmaand zijn bij de eerste publicatie voorlopig en krijgen een maand later een definitieve status. Cijfers kunnen worden bijgesteld op grond van nagekomen gegevens. Uitkomsten van de HICP worden uitsluitend als voorlopig gekenmerkt als bij de publicatie al bekend is dat data nog onvolledig zijn en/of als een herziening in een latere maand wordt verwacht.

Vanaf 2016 gedetailleerder inzicht in ontwikkelingen consumentenprijzen

Vanaf 2016 wordt in de consumentenprijsindex (CPI) en in de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP) een meer gedetailleerde classificatie van goederen en diensten gebruikt. Op hetzelfde moment wordt ook het referentiejaar aangepast naar 2015=100. De eerste uitkomsten volgens de nieuwe reeks worden gepubliceerd op 11 februari 2016.

Voor de meeste gebruikers van de consumentenprijsindex verandert er weinig. De meest zichtbare verandering is een verschuiving van het referentiejaar van de index van 2006=100 naar 2015=100. Vanaf 2016 kan de nieuwe reeks gebruikt worden voor indexeringsdoeleinden zoals huuraanpassingen.

Meer informatie kunt u [hier](#) lezen.

I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2006=100)

(33)

	Wegings- coëfficiënt	2014			2015							
		2012	2013	2014	aug	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug*
0 Totaal bestedingen	100 000	111,90	114,71	115,83	116,50	115,04	116,26	117,01	117,26	116,81	117,77	117,40
1 Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	11 554	112,40	115,11	115,04	114,88	115,38	115,28	115,76	115,84	115,77	116,25	116,74
Voedingsmiddelen	10 539	111,81	114,59	114,47	114,19	114,45	114,35	114,97	115,08	115,05	115,53	116,06
Brood en graanproducten	2 453	114,97	117,08	117,16	117,42	117,67	117,38	118,37	118,81	118,04	118,49	118,71
Vlees	2 289	109,76	112,73	112,84	112,87	111,51	111,80	112,54	112,30	111,93	112,30	112,12
Vis, schaal- en schelpdieren	343	113,37	114,28	113,57	114,88	113,53	113,78	112,73	112,31	113,14	114,07	114,43
Melk, kaas en eieren	1 417	117,41	119,35	125,36	127,93	126,27	125,75	125,96	125,97	124,51	124,55	123,97
Oliën en vetten	203	118,50	121,34	122,48	122,54	124,19	122,06	123,59	121,61	124,32	123,81	123,98
Fruit	746	116,23	123,30	118,49	116,38	118,75	118,45	120,91	121,05	120,32	119,63	123,41
Groenten en aardappelen	1 427	107,74	111,61	107,82	104,16	108,16	108,09	109,16	110,46	112,97	114,71	117,06
Suiker, zoetwaren en ijs	847	107,40	108,36	106,98	105,92	106,96	107,32	106,70	106,34	106,08	106,29	106,26
Overige voedingsmiddelen	814	104,04	106,59	106,49	106,05	105,96	105,86	105,20	104,55	105,09	105,65	105,40
Alcoholvrije dranken	1 015	118,73	120,69	121,14	122,30	125,35	125,36	124,18	124,02	123,37	123,86	124,00
Koffie, thee en cacao	355	124,89	122,68	120,32	121,99	129,34	128,22	128,66	127,87	127,70	128,13	129,03
Mineraalwater, frisdranken en sappen	659	114,84	118,87	121,05	121,88	122,44	123,04	121,02	121,20	120,29	120,81	120,55
2 Alcoholhoudende dranken en tabak	3 056	129,05	141,29	144,23	144,26	146,36	147,66	147,86	146,74	146,93	147,84	147,92
Alcoholhoudende dranken	1 311	113,03	119,01	121,24	121,25	121,13	121,00	121,32	120,59	121,55	121,58	121,04
Tabak	1 745	140,20	157,27	160,71	160,75	164,75	167,44	167,51	166,06	165,46	167,21	167,90
3 Kleding en schoeisel	4 677	102,12	102,51	101,53	93,73	89,85	109,41	109,51	108,25	103,06	91,40	90,56
Kleding en kledingstoffen	3 868	101,59	101,76	100,75	92,78	88,95	109,66	109,09	107,82	102,28	89,73	89,01
Schoeisel en schoenreparaties	809	104,75	106,41	105,55	98,68	94,15	108,14	111,45	110,26	106,77	99,43	98,07
4 Huisvesting, water en energie	25 479	112,43	115,90	119,31	120,80	120,75	120,60	120,67	120,64	120,67	122,55	122,51
Werkelijke huur	7 409	112,94	117,17	122,43	125,03	125,03	125,03	125,03	125,03	125,03	128,01	128,01
Toegerekende huur eigen woning	12 500	112,66	116,65	121,62	124,05	124,05	124,05	124,05	124,05	124,05	127,00	127,00
Onderhoud en reparatie van de woning	404	113,30	114,46	114,33	113,06	115,80	115,68	115,46	114,30	116,55	115,40	114,77
Watervoorziening en overige diensten i.v.m. de woning	549	108,13	107,93	112,45	112,51	112,93	112,94	112,96	112,95	112,93	112,97	112,97
Energie	4 617	112,14	115,08	113,72	112,96	112,22	111,50	111,85	111,83	111,78	109,98	109,82
5 Stoffering, huishoudelijke apparaten	5 091	109,28	109,93	108,99	108,46	108,08	108,25	108,73	108,55	108,96	109,00	108,73
Meubelen en vloerbedekking	1 797	106,57	107,00	105,62	104,40	104,55	105,99	106,10	105,85	106,58	105,79	105,20
Huishoudtextiel	437	114,59	117,56	118,35	118,49	117,05	116,93	118,69	118,41	117,91	117,06	117,46
Huishoudelijke apparatuur incl. reparatie	626	98,75	96,70	95,93	95,91	94,67	94,19	94,48	94,43	94,75	94,93	94,90
Vaat- en glaswerk en huishoudelijke artikelen	521	120,61	122,74	119,75	117,40	118,51	118,86	120,95	121,47	120,67	120,86	122,30
Gereedschappen en werktuigen voor huis en tuin	267	110,80	110,54	110,59	110,29	110,02	109,64	107,67	106,25	110,49	111,09	109,24
Dagelijks woningonderhoud	1 442	112,95	114,35	114,00	114,43	113,68	112,59	113,22	113,06	113,04	114,25	113,80
6 Gezondheid	1 268	104,22	105,56	105,88	106,07	105,83	106,00	105,30	105,31	105,70	105,31	105,31

I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2006=100) (slot)

(33)

	Wegings- coëfficiënt	2014 2015											
		2012	2013	2014	aug	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug*	
7 Vervoer	10 569	117,83	120,56	121,14	123,74	117,01	118,37	120,10	121,31	121,14	123,27	121,55	
Aankoop voertuigen	2 420	101,84	106,86	108,19	108,35	110,03	110,24	109,91	110,44	110,88	110,64	110,76	
Gebruik van privé-voertuigen, w.o. autobrandstoffen	6 197	125,77	126,92	126,25	127,14	118,68	121,76	122,91	123,81	124,14	123,98	120,48	
Vervoersdiensten	1 952	114,98	119,94	123,68	135,40	123,03	120,49	127,01	130,20	127,55	140,46	141,94	
8 Communicatie	3 125	95,37	93,60	88,39	87,52	84,47	84,87	87,85	88,09	84,87	85,16	85,19	
9 Recreatie en cultuur	10 797	100,85	103,22	103,50	106,40	102,87	101,99	102,69	103,94	103,76	108,38	107,22	
Audio en video, computers en software	1 627	60,20	59,88	55,97	55,47	53,18	52,79	53,41	54,28	54,90	55,21	55,45	
Duurzame goederen voor recreatie en cultuur	372	112,61	112,90	113,89	113,76	115,86	115,95	116,03	116,19	116,22	117,04	117,70	
Spelartikelen, bloemen, planten en huisdieren	2 294	102,50	104,82	106,38	106,61	107,11	106,23	106,07	107,10	106,35	105,68	106,48	
Recreatieve en culturele dienstverlening	3 594	121,85	124,68	126,96	127,50	127,65	128,25	128,15	128,66	128,21	129,38	129,37	
Boeken, kranten, tijdschriften en schrijfwaren	1 241	109,56	115,14	116,38	114,33	117,93	116,78	117,90	117,48	118,13	116,63	116,28	
Pakketreizen	1 669	115,20	119,41	121,09	141,53	118,44	113,75	117,22	122,27	121,22	154,47	144,25	
10 Onderwijs	240	107,75	106,69	110,47	110,92	112,50	112,50	109,22	109,22	109,22	109,22	109,22	
11 Hotels, cafés en restaurants	5 722	120,63	122,75	125,06	128,20	124,61	124,48	127,76	128,78	127,77	132,27	131,15	
Restaurants, cafés en kantines	5 019	120,76	123,42	125,62	125,92	126,96	127,15	127,60	127,67	127,85	127,96	128,20	
Accommodatie	703	119,07	115,74	119,00	149,09	105,91	103,69	125,63	132,92	124,01	157,36	147,35	
12 Diverse goederen en diensten	10 227	116,69	121,46	122,99	123,00	125,57	125,68	125,76	125,58	125,62	125,89	125,59	
Lichaamsverzorging	2 433	110,31	112,86	113,90	113,81	114,14	114,32	114,13	113,41	113,70	114,60	113,42	
Artikelen voor persoonlijk gebruik, n.e.g.	539	127,85	130,27	129,78	129,03	126,86	127,83	129,10	128,96	128,07	126,84	126,80	
Sociale bescherming	1 749	112,70	115,51	117,55	117,56	124,43	124,43	124,43	124,55	124,55	124,55	124,55	
Verzekering	3 613	120,65	130,22	132,32	132,08	135,38	135,41	135,22	135,22	135,24	135,61	135,63	
Financiële diensten	658	115,38	119,34	118,58	118,67	119,93	119,93	119,94	119,94	119,94	120,90	120,90	
Andere diensten n.e.g.	1 236	117,17	119,11	121,57	122,49	124,08	124,08	125,12	125,11	125,11	124,40	124,40	
13 Consumptiegebonden belastingen en overheidsdiensten	3 833	118,68	121,03	124,63	124,15	125,94	125,94	125,94	125,94	125,94	125,94	125,94	
Consumptiegebonden belastingen	2 760	119,28	121,16	126,79	126,79	127,95	127,95	127,95	127,95	127,95	127,95	127,95	
Overheidsdiensten, w.o. college- en lesgeld VO	1 073	116,41	120,52	117,55	115,51	119,31	119,31	119,31	119,31	119,31	119,31	119,31	
14 Consumptie in het buitenland	4 364	117,73	119,76	120,58	122,47	117,05	118,99	121,05	121,87	122,51	122,93	124,05	

II. Consumentenprijsindex, alle huishoudens (2006=100)

(33)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
2006	98,68	99,06	99,84	100,30	100,38	100,02	99,83	100,36	100,74	100,49	100,33	99,96	100,00
2007	100,08	100,54	101,63	102,12	102,19	101,77	101,29	101,47	102,07	102,11	102,26	101,83	101,61
2008	102,11	102,80	103,82	104,20	104,57	104,38	104,54	104,74	105,19	104,95	104,57	103,81	104,14
2009	104,08	104,81	105,86	106,10	106,24	105,87	104,74	105,03	105,59	105,69	105,58	104,96	105,38
2010	104,93	105,68	106,93	107,29	107,25	106,74	106,44	106,60	107,26	107,35	107,22	106,99	106,72
2011	107,00	107,74	109,02	109,54	109,71	109,18	109,23	109,38	110,17	110,15	110,01	109,54	109,22
2011 na herberekening	106,87	107,68	108,90	109,48	109,57	109,03	109,58	109,76	110,15	110,20	109,86	109,58	109,22
2012	109,52	110,35	111,61	112,06	111,90	111,36	112,09	112,24	112,70	113,36	112,90	112,74	111,90
2013	112,77	113,66	114,87	114,97	115,00	114,57	115,54	115,39	115,46	115,13	114,56	114,62	114,71
2014	114,37	114,86	115,82	116,35	115,95	115,64	116,58	116,50	116,48	116,34	115,65	115,42	115,83
2015	114,42	115,04	116,26	117,01	117,26	116,81	117,77	117,40*					

III. Consumentenprijsindex, alle huishoudens, afgeleid¹⁾ (2006=100)

(33)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2006	98,71	99,09	99,87	100,32	100,39	100,02	99,85	100,33	100,72	100,47	100,30	99,94
2007	99,94	100,41	101,49	101,96	102,04	101,62	101,14	101,32	101,92	101,96	102,11	101,68
2008	101,85	102,51	103,51	103,86	104,23	104,03	104,13	104,34	104,79	104,54	103,99	103,20
2009	103,32	104,05	105,09	105,32	105,47	105,13	104,02	104,30	104,86	104,96	104,85	104,25
2010	104,01	104,74	105,98	106,32	106,26	105,76	105,46	105,63	106,28	106,41	106,28	106,05
2011	105,99	106,72	107,95	108,43	108,55	108,02	108,01	108,15	108,91	108,89	108,76	108,30
2011 na herberekening	105,87	106,66	107,83	108,37	108,41	107,87	108,36	108,52	108,90	108,94	108,61	108,33
2012	108,16	108,98	110,22	110,67	110,51	109,98	110,64	110,78	111,23	111,10	110,64	110,50
2013	109,88	110,71	111,88	111,95	111,98	111,56	112,50	112,36	112,43	112,10	111,56	111,62
2014	110,97	111,44	112,38	112,90	112,51	112,24	113,16	113,09	113,07	112,94	112,27	112,04
2015	110,85	111,46	112,63	113,35	113,60	113,16	114,08	113,73*				

¹⁾ De afgeleide CPI is berekend als de gewone prijsindex exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van de kostprijsverhogende (zgn. indirecte) belastingen en de consumptie-gebonden belastingen.

IV. Geharmoniseerde index van consumentenprijzen (2005=100)

(33)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
1996	79,39	79,79	80,76	81,00	80,68	80,27	80,03	79,87	80,76	81,00	80,84	80,76	80,43
1997	80,76	80,92	81,72	81,80	81,96	81,48	81,56	81,88	82,77	82,85	82,85	82,53	81,92
1998	82,04	82,61	83,49	83,81	83,65	83,25	83,01	83,01	83,81	84,05	84,05	83,73	83,38
1999	83,73	84,30	85,18	85,42	85,42	85,02	84,54	85,10	85,50	85,58	85,74	85,34	85,07
2000	85,10	85,58	86,55	86,87	87,11	87,11	86,87	87,19	88,00	88,32	88,24	87,83	87,06
2001	89,04	89,85	90,89	91,61	91,86	91,53	91,45	91,70	92,66	92,74	92,50	92,34	91,51
2002	93,38	93,87	94,83	95,48	95,31	94,99	94,91	95,07	96,04	95,96	95,48	95,31	95,05
2003	95,88	96,60	97,49	97,57	97,49	97,00	96,92	97,16	97,97	97,81	97,41	96,84	97,18
2004	97,33	97,89	98,69	99,01	99,18	98,45	98,13	98,29	99,10	99,26	98,85	98,05	98,52
2005	98,53	99,34	100,14	100,30	100,22	99,90	99,58	99,90	100,78	100,78	100,46	100,06	100,00
2006	100,28	100,78	101,58	102,06	102,02	101,68	101,32	101,81	102,30	102,12	102,10	101,75	101,65
2007	101,50	102,16	103,47	104,05	104,09	103,55	102,77	102,89	103,60	103,76	103,92	103,35	103,26
2008	103,32	104,20	105,44	105,81	106,25	105,94	105,82	105,96	106,49	106,32	105,88	105,07	105,54
2009	105,12	106,15	107,38	107,75	107,87	107,39	105,67	105,89	106,46	106,75	106,59	105,82	106,57
2010	105,52	106,51	108,08	108,45	108,35	107,64	107,01	107,16	107,96	108,22	108,06	107,77	107,56
2011	107,52	108,60	110,08	110,74	110,82	110,12	110,48	110,61	111,15	111,27	110,83	110,48	110,22
2012	110,61	111,72	113,26	113,81	113,55	112,87	113,35	113,43	113,98	114,90	114,35	114,20	113,34
2013	114,17	115,34	116,88	116,97	117,02	116,44	116,86	116,60	116,70	116,40	115,71	115,81	116,24
2014	115,08	115,77	117,04	117,72	117,18	116,76	117,16	117,02	116,99	116,86	116,00	115,74	116,61
2015	114,31	115,24	116,72	117,69	117,98	117,33	118,11	117,53					

Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
–	Nihil
–	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2014–2015	2014 tot en met 2015
2014/2015	Het gemiddelde over de jaren 2014 tot en met 2015
2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2014 en eindigend in 2015
2012/'13–2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2012/'13 tot en met 2014/'15

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag

Prepress

Studio BCO, Den Haag

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Internet

www.cbs.nl

Twitter

@statistiekpbs

ISSN 0166-9680

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2015.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits CBS als bron wordt vermeld.